

Verejné obstarávanie po novom

Author: Marián Hudec | Published: 25.01.2011

Zmluva totiž nadobudne účinnosť až deň po zverejnení v Centrálnom registri zmlúv. V registri bude ročne zhruba 70-tisíc zmlúv, čo bude predstavovať v priemere 200 zmlúv denne. Čoskoro na webe majú byť aj RSS, newsletter, zoznam najsledovanejších zmlúv a podobne, čo pomôže pri sledovaní zmlúv. Prevádzkovateľom Centrálného registra zmlúv je Úrad vlády. Obsah stránok a informácie v zmluvách sú v kompetencii jednotlivých rezortov. Na všetkých stránkach sú informácie o osobe alebo rezorte, ktorý informáciu publikoval, dátum a čas, kedy túto informáciu publikoval a dátum a čas, kedy túto informáciu naposledy upravoval. Od 1. marca bude povinné používanie elektronických aukcií pri nadlimitných zákazkách a od 1. januára 2012 aj pri podlimitných zákazkách. Staré zmluvy spred 31. decembra 2010 sú k dispozícii na portáli www.zmluvy.gov.sk. Verejné obstarávanie máme na Slovensku od roku 2006 a ročne nás stojí okolo päť miliárd eur.

Zásady verejného obstarávania

Pri ľubovoľnom predmete obstarávania, vrátane menších objednávok, možno osloviť aj firmu z iného štátu únie. Vyplyva to aj zo zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom treba rešpektovať Smernicu európskeho parlamentu a rady 2004/18/ES z 31. marca 2004. Pri vyhodnocovaní verejného obstarávania je potrebné zriadiť komisiu na vyhodnotenie predložených ponúk. Prijímateľ si môže zvoliť vlastnú formu menovacieho dekrétu. Mal by však vždy dbať na to, aby obsahoval identifikačné údaje o menovanej osobe, jasne vymedzil verejného obstarávateľa a verejne obstarávanie, pre ktoré je dekrét platný, prípadne stručný opis úloh vyplývajúci z menovania za člena komisie. Podľa nových pravidiel postupuje aj ministerstvo financií pri obstarávaní informačných technológií. Do súťaží sa musia zapojiť najmenej tri firmy, aby bolo možné vytvoriť tlak na cenu a kvalitu. Verejné súťaže, ktorých sa zúčastnia bez jednoznačného zdôvodnenia menej ako traja renomovaní súťažiaci, budú zrušené. Verejné obstarávania je potrebné zbaviť účelových bariér a podmienok účasti. Predmet obstarávania musí byť jednoznačne definovaný. Každé obstarávanie musí mať na začiatku určenú maximálnu cenu, ktorá musí byť vždy zverejnená vo vestníku verejného obstarávania, a tá sa nesmie meniť počas procesu. Treba zastaviť zneužívanie autorských práv. Každá nová zmluva by mala preto v budúcnosti obsahovať štandardizované ustanovenia, ktoré zabezpečia, že autorské práva na dodané dielo budú patriť objednávateľovi. Súčasne sa jasne vymedzí rozsah diel a prác, kde je používanie autorských prác opodstatnené. Bude potrebná transparentnosť subdodávateľov, obmedzia sa zmluvy s dodatkami, usporiadajú sa licenčné vzťahy, určia sa cenové limity na nákup počítačov a stropné sadzby na služby, zamedzí sa vzniku duplicít, projekty sa budú centrálnie koordinovať a budú o nich podrobné finančné údaje. Všetko je to potrebné k tomu, aby dosiahla efektívnosti investícií do informačných technológií.

Dôraz na elektronické objednávky

Podľa Úradu pre verejné obstarávanie (ÚVO) sú elektronické objednávky výhodné, pretože zefektívňujú objednávanie, usporia peniaze i čas. Nie všade sa dajú už použiť, preto sa dopracuje príslušný softvér v zmysle národného projektu Elektronické služby verejného obstarávania. Ide o projekt naplánovaný v rámci Operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS) na najbližšie dva roky. Cez spomínaný projekt sa rozšíri elektronické verejné objednávanie, do ktorého sa zapracujú aj nové funkcie. Budú sa používať všetky postupy a fázy verejného obstarávania, vrátane nového modulu elektronickej aukcie. Toto všetkom platí aj pre obce a mestá. Lenže, takmer 1800 obcí nedodrží zákon a nebude zverejňovať zmluvy na internete, pretože ho nemá. Podľa predsedu ZMOS-u Michala Sýkora internet by mal zaviesť štát, pretože obce sami nič nez môžu. Štát na to môže využiť eurofondy. Určité komplikácie so zverejňovaním zmlúv možno očakávať aj vo väčších samosprávach, minimálne na úrovni okresných miest, ktoré vstupujú do mnohých obchodných vzťahov a podpisujú väčšie množstvo rôznych zmlúv. " Tu vidím nárast administrácie a vnútorných nákladov na zabezpečovanie nových povinností," zdôraznil Michal Sýkora. Napriek tomu, elektronizácia služieb miest a obcí prispeje k naplneniu vízie eGovernmentu v Slovenskej republike.

Architekti nedôverujú verejnému obstarávaniu

Mnohí architekti hľadajú podozrievavo na verejné obstarávanie. Podľa nich, ak je súťaž povinná zo zákona, nie je vyjadrením slobodného rozhodnutia jej vypisovateľa. Nezaručí pokračovanie súťaže. Architektov odrádza zároveň aj pomerne náročná administrácia účasti, musia mať rôzne potvrdenia, čo sa priechi tvorivej práci. Práve ňou sa vyznačuje architektúra. Je ale zrejme, že určovanie objednávok musí mať pravidlá. „ Je zrejme, že nie je možné aj v štátnej a komunálnej sfére uplatňovať klasické verejné anonymné architektonické súťaže podľa Občianskeho zákonníka, prístupné pre všetkých záujemcov. Preto považujem za výrazný krok vpred, že výber architektov porovnávaním ponukovej ceny projektu zákon nahradil súťažami návrhov, “ zdôraznil Juraj Šujan, predseda Slovenskej komory architektov. Treba však veľa vykonať, aby sa tieto pravidlá uviedli do života. Dá sa to dokázať predovšetkým postupným naplňaním politickej, občianskej a stavovskej kultúry.

Verejné obstarávanie v Únii

Rada únie je prvou inštitúciou, ktorá má svoju vlastnú webovú stránku informujúcu o výberových konaniach. Na nej si možno pozrieť všetky oznámenia publikované Sekretariátom rady, vrátane formulárov pre žiadateľov. Potenciálni dodávatelia môžu cez internet položiť otázky o súťaži, mailom môžu dostať najnovšie informácie a informačné bulletiny o vyhlásených súťažiach. Od mája 2009 je tiež možné podať ponuky a žiadosti cez internet. V rámci Európskej komisie existuje oddelenie pre verejné obstarávanie. Výzvy na predloženie ponúk týkajúce sa verejného obstarávania prác, služieb a dodávateľských objednávok, ktoré spĺňajú osobitné prahové kritériá musia byť uverejnené v celej Európskej únii. Umožňuje to Dodatok k Úradnému vestníku EÚ. Obsahuje oznámenia o verejnom obstarávaní prác, dodávok a služieb zo všetkých členských štátov únie, o zmluvách na verejnoprospešné služby (sektory vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a telekomunikácií) a o verejnom obstarávaní inštitúcií únie. Je tam aj oznámenie o vonkajšej pomoci a Európskeho rozvojového fondu. Sú tam projekty financované Európskou investičnou bankou, Európskou centrálnou bankou a Európskou bankou pre obnovu a rozvoj.

25.01.2011 10:24, Marián Hudec